

## Hämeenkylä

Häme, eli Hämeenkylä, joksi sitä viimeisinä vuosina alettiin nimittää, kutsun sitä kuitenkin Hämeeksi nimen lyhemmän muodon vuoksi, sijaitsi Suulajärven länsirannalla.

Pohjoisessa kylän raja lähti Kettufarmin pohjoiskulmasta kulkevaa Muolaan rajaa länteen Yläviidansuolle, kääntyen sieltä lounaaseen Lounatjokea kohti. Seurattuaan Muolaan rajaa vielä 2,3 km, Hämeen raja kääntyi kaakkoon ohittaen Valkjärven pojoisen puolelta jatkuen Karhonganmäelle, josta edelleen metsien läpi Avo-ojalle, jota myöten Suulajärveen, jossa rajoina olivat Jokelan, KN:n ja Muolaan rajat.

Hämeessä oli kaksi suurempaa kyläryhmää, Yläkylä ja Alakylä, joissa oli pienempiä omalla nimellään olevia taloryhmiä. Alakylän pohjoispuolella oli Määtsemäki ja eteläpuolella Hyrilä, jonka eteläpuolella Vääräsilta.

Näiden taloryhmien lisäksi sijaitsi Alakylän länsipuolella Rintkaksi kutsuttu alue, jossa Kalakankaalta tuleva maantie kääntyi länteen kohti Yläkylää, jatkui pienempänä tienä suoraan kohti Perkjärveä. Rintkalta haarautui myös tiet koilliseen Rätönmäkeä alas Alakylän pohjoisosiin ja itään Juuroistentietä Alakylän eteläosiin.

Keskellä Hämettä sijaitseva Rintka oli saanut nimensä siitä, että se oli vanha kauppapaikka. Vielä ennen sotia siellä sijaitsi kaksi kauppaa, kansakoulu ja Hämeen Ns-talo sekä pari huvilaa ja taloa.

Rintkalta länteen kohosi Saunamäki, jossa oli muutama talo ja itään laski Rasinmäki Alakylään.

## Maasto ja maisemat

Tultaessa UK:n - KN:n tieltä Jokelasta, - nykyisin (E-18) M-10 tien ja Pobeda - Pusnoje teiden eritasoristeyksestä -, Kalakan-kaantietä Hämeenkylään, alkaa maasto vähitellen kohota Avo-ojan jälkeen Saunamäen - Rasinmäen - Portaanmäen ylängölle, jonka itäpuolelle jäävät Alakylän taloryhmät ja pellot. Ne sijaitsevat Suulajärveen viettävällä tasangolla, jolle on ilmeisesti ensin kas-kettu ja raivattu peltoa ja sitten muutettu pysyvästi asumaan. Ennen sotia pellot olivat hyvin ojitetut ja viljavat. Tasanko ei kuitenkaan laske loivasti Suulajärveen asti, vaan siellä kulkee järven suuntaisena noin 100 m:n päässä rannasta paikoin aika jyrkkä törmä, jonka alapuolelta on melko tasaista vesirajaan.

Irene Niemisen - Juonekse-Juho-Irene maisemakuvausta lainaten; "Alakylästä Hyrilään päin oli notkoja ja kumpuja, hie-not pitsikoristeiset huvilat joka kummulla, Hornin "Pensionaatti" kuin satulinna torneineen, kuusikujineen, hoidettuine hiekkakäytävineen, kukkaistutuksineen ja uimakoppeineen".

Rasin-, Rätön- ja Portaanmäen rinteillä ovat alkuläh-teet puroille, jotka laskevat Suulajärveen. Huomattavimmat niistä olivat Rätön lähteestä lähtevä puro, joka kiemurteli ensin Häme # 1:n, Pekka Rätön ja Taavetti Sintosen mailla, virraten sitten Häme #5:n Ville-Juhana Matin, Aleksanteri Seppäsen, Mari-Hermannin ja Tiemun peltojen poikki, laskien Juonekse-Paavon ja Salomoni-Paavon talojen välistä alas Suulajärveen. Edellämäinitut talot ot-tivat sauna- ja pyykkivetensä tuosta purosta. Nykyisin kotiseutu-matkailijat saavat vielä Rätön lähteestä hyvää juomavettä.

Portaanmäestä lähtevä Suluoja laski Topilaisiin ja Ju-vosten välistä, Häme #6, Suulajärveen. Sulu nimi tulee siitä, kun siinä oli ollut Jaako-Paavool purosta voimansa saanut pärehöylä, jonka tähden puro piti padota ja suluttaa.

Lähellä kylän pohjoisrajaa oli Ilopellon takaa suolta alkunsa saanut Laiko-oja. Sen eteläpuolella sijaitsi Latoniemi, Määtsemäen lasten uimapaikka, jossa oli myös vene- ja verkkovaja.